

2 Haziran 2023 tarihli Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) verilerine göre, FAO Gıda Fiyat Endeksi, Mayıs ayında düşüş trendine geri döndü

FAO Gıda Fiyatları, Mayıs ayında, Nisan ayına göre %2,6 (3,4 puan) olarak artış göstererek 124,3 puan oldu ve Mart 2022'de ulaştığı tüm zamanların en yüksek seviyesine göre %22,1 (35,4 puan) düşüş gösterdi. Mayıs ayındaki düşüş; şeker ve et endekslerindeki artışlarla kısmen dengelenen bitkisel yağlar, tahıllar ve süt ürünleri fiyat endekslerindeki önemli düşüşlerle desteklendi.

FAO Tahıl Fiyatları, Mayıs ayında, Nisan ayına göre %4,8 (6,5 puan) düşüş göstererek 129,7 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %25,3 (43,9 puan) düşüş gösterdi. Uluslararası buğday fiyatları, önümüzdeki 2023/24 sezonunda bol miktarda küresel arz beklentisi ve Karadeniz Tahıl Girişimi'nin uzatılması nedeniyle aylık bazda %3,5 düşüş gösterdi. Uluslararası mısır fiyatları Mayıs ayında %9,8 düşüş gösterdi. 2023/24 için olumlu bir görünüm, iki büyük ihracatçı olan Brezilya ve ABD'de daha yüksek üretim beklentisiyle küresel tedarikte bir toparlanmaya işaret ediyor ve fiyatlar üzerinde baskı oluşturuyor. ABD'nin yavaş ihracat temposu ve Çin'in iptal ettiği alımlar da uluslararası mısır fiyatları üzerinde aşağı yönlü baskı oluşturdu. Uluslararası arpa ve sorgum fiyatları da uluslararası mısır ve buğday fiyatlarındaki düşüşlerin etkisiyle sırasıyla %9,5 ve %9,7 düşüş gösterdi. Asyalı alıcılarla önceki anlaşmaların yapılması ve Vietnam ve Pakistan gibi bazı ihracatçılarda arzın daralması nedeniyle, uluslararası pirinç fiyatları Mayıs ayında artmaya devam etti.

FAO Bitkisel Yağ Fiyatları, Mayıs ayında, Nisan ayına göre %8,7 (11,3 puan) düşüş göstererek 118,7 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %48,2 düşüş gösterdi. Endekste devam eden düşüş; palmye, soya, kolza tohumu ve ayçiçeği yağlarının uluslararası fiyatlarının düşmesini yansıtıyor. Uluslararası palmye yağı fiyatları; uzun süreli zayıf küresel ithalat alımlarının başlıca üretici ülkelerdeki üretim artışı beklentileriyle aynı zamana denk gelmesi nedeniyle Nisan ayına göre önemli ölçüde düşüş gösterdi. Uluslararası soya yağı fiyatları; Brezilya'daki bollaşan soya fasulyesi mahsulünün sürekli baskısı ve daha yüksek alternatif hammadde arzının kısmen biyodizel endüstrisinden alımın yerini aldığı yerin ve ABD'deki beklenenden yüksek stokların desteğiyle son altı aydan beri devam eden düşüşünü sürdürdü. Kolza tohumu ve ayçiçek yağlarında ise, küresel arzın bol olması nedeniyle uluslararası fiyatlar düşmeye devam etti.

FAO Süt Ürünleri Fiyatları, Mayıs ayında, Nisan ayına göre %3,2 (3,9 puan) düşüş göstererek 118,7 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %17,7 (25,5 puan) düşüş gösterdi. Mayıs ayındaki düşüş; kuzey yarımkürede mevsimsel olarak yüksek süt üretiminin ortasında, stoklar da dâhil olmak üzere, bol miktarda ihracat imkânı nedeniyle uluslararası peynir fiyatlarındaki keskin düşüş öncülük etti. Son 10 aydan beri süren düşüşün ardından süt tozu fiyatları, Kuzey Asyalı alıcıların alımlarındaki artışı ve Okyanusya'daki mevsimsel olarak düşen süt arzını yansıtarak toparlandı. Güneydoğu Asyalı alıcıların yüksek alımları ve mevsimsel olarak düşen süt arzı nedeniyle Okyanusya'dan gelen tedarikler için artan fiyatlar, yüksek ihracat mevcudiyeti nedeniyle Avrupa fiyatlarındaki düşüşle neredeyse dengelendiğinden, tereyağı fiyatları hafifçe artış gösterdi.

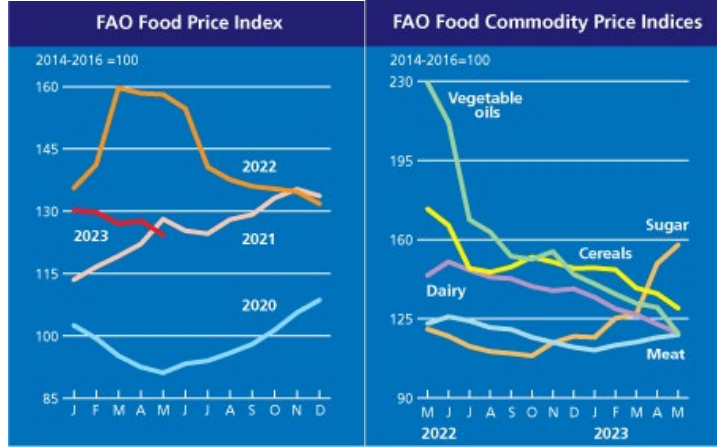
FAO Et Fiyatları, Mayıs ayında, Nisan ayına göre %1,0 (1,1 puan) artış göstererek 117,9 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %4,1 (5,0 puan) düşüş gösterdi. Uluslararası kanatlı hayvanı eti fiyatları; Asya'dan devam eden yüksek ithalat talebi ve yaygın kuş gribi salgınlarından kaynaklanan potansiyel kısa vadeli arz zorluklarına ilişkin bazı endişeler nedeniyle Mayıs ayında daha da artış gösterdi. Uluslararası büyükbaş hayvan eti fiyatları; Avustralya'da devam eden yüksek sığır kesimlerine rağmen, Brezilya tedariklerine yönelik artan küresel talep ve ABD'deki devam eden arz sıkışıklığı ile desteklenerek hafifçe artış gösterdi. Domuz eti fiyatları; yüksek üretim maliyetlerinden ve başka yerlerdeki hayvan hastalıklarından kaynaklanan arz kısıtlamalarının Brezilya'nın arzına olan talebi artırmasıyla, yalnızca marjinal de olsa son dört aydan beri süren yükselişini sürdürdü. Uluslararası küçükbaş hayvan eti fiyatları, Okyanusya'dan gelen yüksek ihracat mevcudiyeti nedeniyle düşüş gösterdi.

FAO Şeker Fiyatları, Mayıs ayında, Nisan ayına oranla %5,5 (8,2 puan) artış göstererek 157,6 puan olarak son dört aydan beri devam eden artışını sürdürdü ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %30,9 (37,3 puan) artış gösterdi. El Niño'nun 2023/24 mahsullerini nasıl etkileyebileceğine dair artan endişeler ve 2022/23 sezonunda beklenenden daha düşük küresel mevcudiyetler, Mayıs ayında uluslararası şeker fiyatlarındaki artışı tetikledi. Brezilya'da soya fasulyesi ve mısırdaki güçlü rekabet nedeniyle nakliye gecikmeleri de uluslararası şeker fiyatlarındaki artışı destekledi. Brezilya'daki 2023 şeker kamışı mahsulleri için olumlu görünüm ve hasadın ilerlemesine fayda sağlayan elverişli hava koşulları, aylık fiyatların daha da artış göstermesini engelledi. Düşen uluslararası ham petrol fiyatları ve Brezilya'da akaryakıt fiyatlarında yapılan indirim, uluslararası şeker fiyatlarındaki aylık artışın sınırlı kalmasını desteklemiştir.

*Diğer emtia gruplarının aksine, FAO Et Fiyat Endeksi, FAO Gıda Fiyat Endeksi hesaplanıp yayınlandığında henüz açıklanmamış oluyor. Bu yüzden tahmini değerler ile yayınlanıyor. Asıl fiyatlar belli olduktan sonra Gıda Endeksi bir sonraki dönem için revize edilebiliyor.

Grafikler:

1- Gıda Emtiaları Fiyat Endeksleri

Sugar:	Şeker
Dairy:	Süt ürünleri
Vegetable Oils:	Bitkisel sıvı yağ (yağlı tohumlar)
Meat:	Et
Cereals:	Hububat

2- Nominal ve Reel Bazda FAO Gıda Fiyatı Endeksi

